

результати дослідження в навчальний процес експериментальних закладів загальної середньої освіти.

У ході узагальнювально - прогностичного етапу дослідження:

розроблено дидактичну модель розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання, що цілісно відображає навчальний процес; містить цільовий, змістовий, процесуальний та результуючий блоки; зміст навчання, що збалансовано відображує знання, способи дій, досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу, досвід творчої діяльності; творчі завдання та особливості організації навчання, що забезпечують розвиток творчих здібностей старшокласників на кожному з етапів навчального пізнання;

визначено педагогічні умови реалізації дидактичної моделі розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання за гуманітарного спрямування, що передбачають: збалансоване відображення в змісті навчання знань, способів дій, досвіду емоційно-ціннісного ставлення до світу, досвіду творчої діяльності; активізацію творчої діяльності старшокласників, систематичне створення умов для прояву ними творчих здібностей; забезпечення зв'язку послідовних етапів пізнання з творчою діяльністю; готовність педагогів до розвитку творчих здібностей;

розроблено спеціальну програму просвітництва педагогів щодо розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання, яка передбачає проведення бесід, індивідуальних консультацій, круглих столів, семінарів-практикумів, тренінгів.

розроблено дидактико-методичне забезпечення розвитку творчих здібностей старшокласників, виділено типи і види творчих завдань, які стимулюють і розвивають творчі здібності особистості;

апробовано дидактичну модель розвитку творчих здібностей старшокласників в умовах профільного навчання за гуманітарним спрямуванням у процесі педагогічного експерименту й участі в науково-практичних конференціях різного рівня;

упроваджено результати дослідження в навчальний процес закладів загальної середньої освіти.

проаналізовано й узагальнено результати дослідження, відображено їх у рукописі колективної монографії.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗА ФІЛОЛОГІЧНИМ СПРЯМУВАННЯМ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

*О. В. Барановська, кандидат пед. наук,
старший науковий співробітник*

Для реалізації сучасних вимог і запитів суспільства, особливо в умовах введення дистанційного (змішаного) навчання, створення оновленої системи педагогічних технологій навчання за філологічним спрямуванням уможливило забезпечення розвитку здібностей та інтелектуально-творчого потенціалу особистості, формування інтелектуальних, інформаційних і читацьких компетентностей. Виділено три

ключових тенденції реалізації педагогічних технологій профільного навчання за філологічним спрямуванням: тенденція гуманітаризації освіти; інтеграції навчання; варіативності. Поняття педагогічні технології філологічного спрямування визначено як інтегративну систему, спроектований педагогічний процес, що містить комплекс методів, дій, операцій і дидактичних умов, спрямованих на гарантоване досягнення дидактичних цілей і результатів: розвиток особистості, усебічний гуманітарний розвиток учнів, формування його інтелектуального та особистісного компонентів. Виокремлюючи компоненти поняття «педагогічні технології філологічного спрямування», акцентовано увагу на таких: особистісно-розвивальний, ціннісно-мотиваційний, інформаційно-комунікативний та діяльнісно-практичний.

Інформаційна компетентність – це інтегративна якість особистості, що є результатом процесу трансформації в особливий тип міжпредметних компетентностей, які дають змогу активно обробляти, відбирати, аналізувати, трансформувати, генерувати та засвоювати потоки інформації і, як результат, прогнозувати, приймати та реалізовувати оптимальні рішення в різних сферах діяльності.

Створено дидактичну модель реалізації педагогічних технологій навчання за філологічним спрямуванням, зокрема, виділено умови реалізації педагогічних технологій філологічного спрямування у профільному навчанні. Розроблено й апробовано технологію формування читацьких та інформаційних компетентностей учнів, яка базується на теорії цілеспрямованого поетапного формування інтелектуальної діяльності учнів та включає зазначені компоненти. Педагогічні технології філологічного спрямування мають метою формування активного свідомого читача, особистості, яка має сприяти розвиткові національної самосвідомості, самоідентифікації, патріотичних почуттів, здатною орієнтуватися в сучасному реальному та інформаційному світі, нести гуманітарне сприйняття оточуючого світу в соціум. Критеріями ефективності педагогічних технологій за філологічним спрямуванням визначено: мотиваційний; ціннісний; особистісно-розвивальний; гуманітарний (емпатичний); інформаційно-комунікативний; діяльнісно-практичний. Мету дослідження, що полягала у визначенні дидактичних умов застосування педагогічних технологій з гуманітарним спрямуванням, розробленні й експериментальній перевірці відповідної моделі реалізації педагогічних технологій в умовах профільного навчання досягнуто, поставлені завдання виконано.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ ЗАСТОСУВАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ КУРСІВ ЗА ВИБОРОМ В УМОВАХ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ

*В. І. Кизенко, кандидат пед. наук,
старший науковий співробітник*

На завершальному етапі науково-дослідної роботи відділу дидактики «Дидактичні засади реалізації педагогічних технологій в умовах профільного